

BEDÆ PRESBYTERI

PRONOSTICA TEMPORUM.

Si prima feria fuerint Kalend. Januarii, hiems bona erit, ver ventuosum, æstas sicca, vindemia bona, boves crescent, mel abundabit, vetulæ morientur, abundantia et pax erit.

Si secunda feria, hiems mista erit, ver bonum, æstas sicca, et ventuosa tempestas, et vindemia non bona, et valetudo hominum, apes morientur, et prodigia quæ dabit hominibus Deus.

Si tertia feria, hiems umbrosa erit, ver tempestuosum, et ventuosum et pluviosum, æstas sicca, vindemia laborabit, et visa erit, et mulieres morientur, naves periclitabuntur, et reges peribunt.

Si quarta feria, hiems dura et aspera erit, ver malum et ventuosum, æstas bona, vindemia bona et laboriosa, et frumentum bonum, juvenes morientur, et qui navigabunt satis laborabunt.

Si quinta feria, hiems bona, ver ventuosum, æstas sicca, vindemia bona; abundantia erit, et principes sive reges peribunt.

Si sexta feria, hiems mutabilis, et ver bonum, æstas sicca et bona, dolor oculorum, vindemia bona, et copia magna erit, et oves peribunt.

Si septima feria, hiems turbulenta, ver ventuosum, et fructus laboriosus erit: oves peribunt, homines vetuli morientur, et casæ cremabuntur.

DE PRÆCOGNITIONE COPIÆ AUT PAUPERTATIS FUTURÆ.

Si quis est qui ignoret aut copiam aut paupertatem futuri anni, animadvertat in prima nocte mensis Januarii, qui caput probatur totius anni, et inspiciat primam horam primæ noctis ejusdem mensis; et sicut hora solis prævalebit, eodem anno siccitas in terra erit. At si est Veneris hora, regnabit eo anno magna hominum rixa, et mulierum pestilentia, et erunt sex menses pluvia temperati, et residui sex calidi. Quod si autem Mercurii hora primitus effulserit, erunt quatuor menses pluviales, sed Aprilis et Maius præcipue. Si autem surrexerit luna prima hora Januarii, et in capite Arietis, prævalebunt pluviae, et eradicabunt segetes pluviarum inundationes, et pluet sex mensibus, et bellorum erunt variae perturbationes, et vilescet mercatorum merces, et erit multa hominum strages. Quod si in ventre Arietis invenitur,

periclitabuntur nautæ, et præliabuntur in Occidente, Corduba præliabitur inter se, et lugebit sex menses. Quod si prima hora Januarii invenitur in capite Tauri, florebit segetes cum ubertate multa, et septem anni caristia carebit, et reges peribunt. Quod si in ventre Tauri prima nocte Januarii luna emicuerit, Orientalis plaga multa affligetur pluvia, et regum erit pestilentia. At si in cauda Tauri invenitur, erit annus mediocris. Si autem invenitur in capite Geminorum, regnabit Cordubensis pestilentia, et in Seraguga et cis citra. Quod si eadem nocte emicuerit in Geminorum cauda, erit fames in media terra, et principum ejus novem mensibus prævalebit persecutio pestifera. Si autem erit in capite Cancris, erant pluviae et segetes multæ. Et si erit in ventre vel cauda Cancris, erit annus pacificus cum ubertate magna sex annis. Quod si erit in Leone prima hora noctis Januarii, erit iudicum perturbatio, multiplicabitur latronum exaggeratio, annus mediocris. Si autem invenitur in ventre Leonis, erit mortalitas multa hominum. Si autem in cauda Leonis, quadrupedum et parvulorum mors eo anno regnabit, et pauperes ditabuntur. Cum autem in Virgine emicuerit, Corduba fame peribit. Si autem in fine Virginis, copia eodem anno frugum erit. At si in capite Libræ effulserit, paucitas denuo redibit. Cum autem in ventre Libræ, erit mutua regum perturbatio. Si autem in capite Scorpionis prima nocte Januarii fuerit, multus tumultus hominum erit. Quod si in ventre Scorpionis, xl diebus non cessabit pluvia. At si in cauda, erit omnium bonorum copia. Si vero in capite Sagittarii prima hora Januarii luna venerit, iterum perturbatio regum redibit, et ix annis fames prævalebit. Quod si in cauda Sagittarii effulserit, Christianorum maxime pestilentia regnabit, et Saracenorum terram fames videbit. Si autem in capite Capricorni, vel in cauda evenierit, fames erit in tota terra. At si in capite Aquarii, erit siccitas in Oriente; si est in ventre, erit persecutio gladii; si autem in cauda, erit perturbatio illius anni. Quod si in capite Piscium erit luna, prævalebit malitia. Si vero in cauda luna erit prima hora noctis in Kalendis Januarii, multi peribunt fame.

BEDÆ PRESBYTERI

LIBELLUS DE MENSURA HOROLOGII.

Si quem delectat horologium componere, sive metallinum, sive ligneum, quod ad instar perpendicularis videtur formari, præter quod illud rotundum est, istud vero sena latera habet, in quibus ordo horarum

totius anni binis mensibus insignitur. Longitudo namque quinque digitorum creditur sufficiens esse, plus minusve. Grossitudo quoque, si unumquodque latus sufficit ad gnomonem et inscriptionem Kalenda-

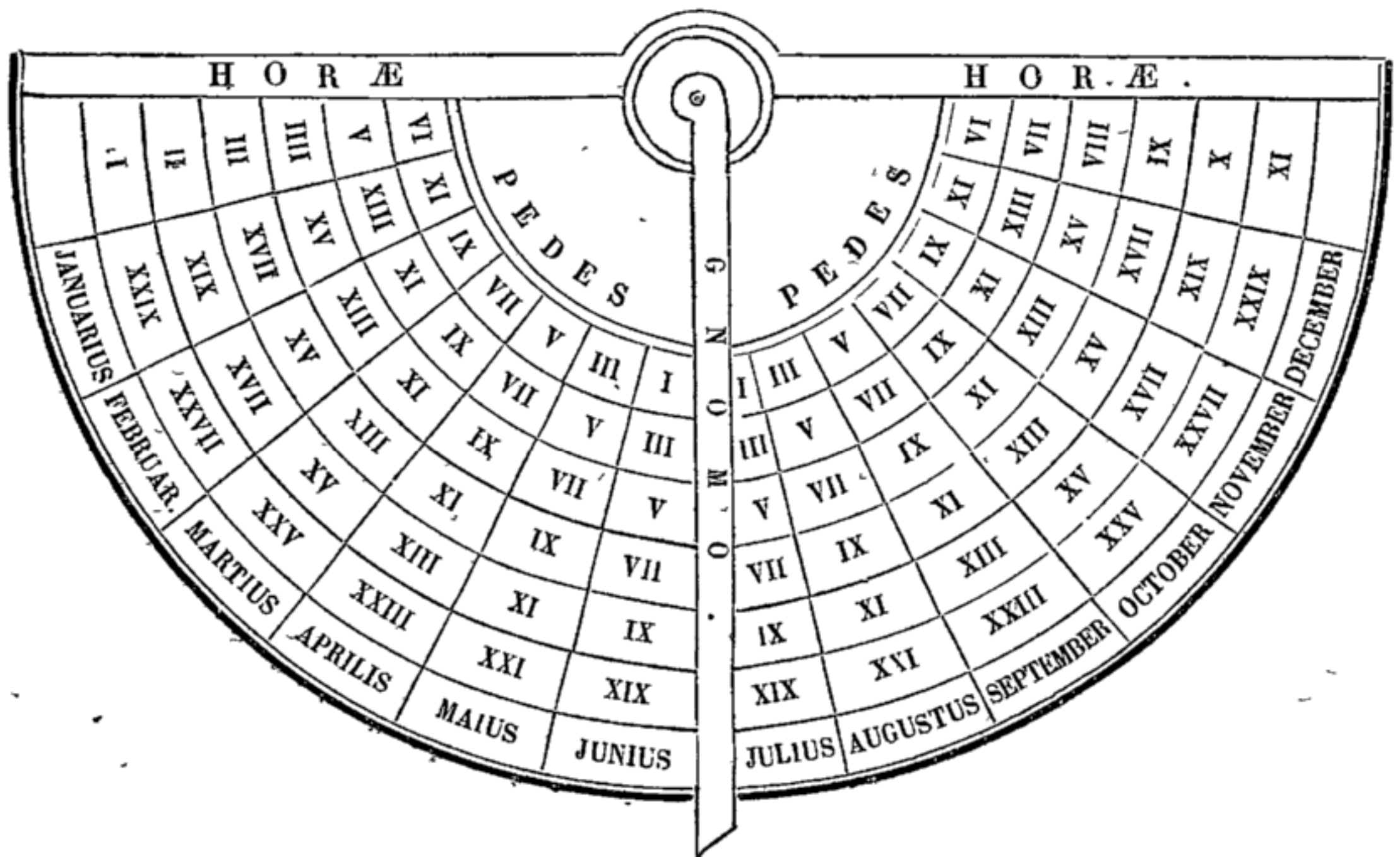
rum, satis videtur. Prima inea quæ ascribitur XII Kal. Januarii atque Julii, secundum placitum habeat initium : ipsum tamen spatium sex æquis spatiis dividatur, vel partibus, a primo puncto quod in una regione habetur, usque ad umbilicum. Secunda vero, quæ XII Kalend. Augusti et Maii assignatur, a medio sextæ horæ spatio primi ordinis sortiatur terminum. Tertia, quæ Aprilis et Septembris iisdem (ut supra titulatur) Kalendis, relicto dodrante penultimæ secundi ordinis horæ, quadrantem sumit exordium. Quarta penultimi spatii tertix seriei, vindicat trientem. Quinta penultimi spatii quarti ordinis, quintam arripit partem. Sextæ lineæ terminus, quartæ horæ confinio quinti ordinis coæquatur.

Ad meridiem inveniendum.

Circumscribe in plana tabula circulum, cujus centro rectissime inflige gnomonem tantæ longitudinis, ut umbra ejus prædictum circulum excedat; et dili-

genter vide, quando prædicta umbra incipiat recipi infra ipsius circuli ambitum, et vestigia ejusdem umbræ se contrahentis punctis cautissime nota. Simili observantia vide quando iterum circuli limitem exierit (quod fiet transacto meridie, cum rursus declinans umbra inferiora receperit) et ibi similiter puncta affige. Postea spatium, quod est inter hæc puncta, a centro per medium recta linea divide. Postera vero die causa probationis explorans, caute intueri quando umbra gnomonis prædictam lineam operuerit, et tunc certo meridiem esse non dubites. Et ut hæc cautius perficiantur, tabulam lapideam diligenter politam tibi sume, et eam in loco secreto huic operi congruo pone. Quo facto, eandem tabulam tali libramine, talique diligentia tandiu ponderando æquare non desistas, quousque aqua supereffusa aut æqualiter huic superjaceat, aut undique orbem æqualiter excedat.

HOROLOGIIUM QUOD CONTRA UNUMQUEMQUE MENSEM HABET AD UMBRAM HUMANI CORPORIS PEDE SINGULARUM HORARUM DIEI.

CONCORDIA XII MENSIIUM.

Januarius et postea December.

Hora prima et undecima, pedes viginti novem ; hora secunda et decima, pedes novemdecim.

Hora tertia et nona, pedes septemdecim ; hora quarta et octava, pedes quindecim.

Hora quinta et septima, pedes tredecim ; hora sexta, pedes undecim.

Februarius et November.

Hora prima et undecima, pedes viginti septem ; hora secunda et decima, pedes septemdecim.

Hora secunda et nona, pedes quindecim ; hora quarta et octava, pedes tredecim.

Hora quinta et septima, pedes undecim ; hora sexta, pedes novem.

Martius et October.

Hora prima et undecima, pedes viginti quinque ; hora secunda et decima, pedes quindecim.

D Hora tertia et nona, pedes tredecim ; hora quarta et octava, pedes undecim.

Hora quinta et septima, pedes novem ; hora sexta, pedes septem.

Aprilis et September.

Hora prima et undecima, pedes viginti tres ; hora secunda et decima, pedes tredecim.

Hora tertia et nona, pedes undecim ; hora quarta et octava, pedes novem.

Hora quinta et septima, pedes septem ; hora sexta, pedes quinque.

Maius et Augustus.

Hora prima et undecima, pedes viginti et unum ; hora secunda et decima, pedes undecim.

Hora tertia et nona, pedes novem ; hora quarta et octava, pedes septem.

Hora quinta et septima, pedes quinque ; hora sexta, pedes tres.

Junius et Julius

Hora prima et undecima, pedes novemdecim;
hora secunda et decima, pedes novem.

A Hora tertia et nona, pedes septem, hora quarta
et octava, pedes quinque.
Hora quinta et septima, pedes tres; hora sexta,
pedem unum.

DE SIGNIS ET HORIS XII MENSIIUM.

De tribus diebus periculosus.

Sunt tres dies in anno qui per omnia observandi sunt. viii Idus April. ille dies lunis, intrante August. ille dies lunis, exeunte Decemb. ille dies lunis observandus est, in quibus omnes venæ in homine et in pecude plenæ sunt. Qui in his hominem aut pecus percusserit, aut statim, aut tertio die morietur, aut septimo die periclitabitur. Et si potionem acceperit, intra quindecim dies morietur. Et si masculus aut femina in his diebus nascuntur, mala morte morientur. Et si de auca in his diebus aliquis manducaverit, intra quindecim vel quadraginta dies morietur.

De Ægyptiacis diebus.

Si tenebræ Ægyptus Graio sermone vocantur,
Inde dies mortis, tenebrosos jure vocamus.
Bis deni, binique dies scribuntur in anno,
In quibus una solet mortalibus hora timeri.

C Mensis quisque duos captivos possidet horum,
Nec simul hos junctos, homines ne peste trucidant.
Jani prima dies, et septima sine timetur.
Ast Februi quarta est, præcedit tertia finem.
Martis prima necat, cujus sic cuspidè quarta est.
Aprilis decima est, undeno et fine timetur.
Tertius est Maio, lupus est, et septimus anguis.
Junius in decimo, quindennum sine salutatur.
Tredecimus Julii decimo innuit ante Kalendas.
Augusti nepa prima fugat de fine secundam.
Tertiam Septembris vulpæ ferit e pede denam.
Tertius Octobris, gladius decem in ordine nectit.
Quinta Novembris acus vix tertia mansit in urna.
Dat duodena cohors septem decemque Decembris.
His caveas, ne quid proprio de sanguine demas,
Nullum opus incipias, nisi forte ad gaudia tendat,
Et caput et finem mensis in corde teneto,
Ne medio ima ruas, sed clara per æthera vivas.

BEDÆ PRESBYTERI

LIBELLUS DE ASTROLABIO.

In compositione Astrolabii tres primum circuli **D** scribuntur. Primus et major Capricorni, secundus Libræ et Carnarii, tertius Cancri. Quorum medium primitus invenerunt sapientes, et per quatuor partes dividebant, ducentes lineas quas nominabant alcotum, de *a* usque *c*, et de *b* usque *d* singulis partibus *xc* donantes, et totum circulum in *ccclx* dividebant, Postea de *cb*, id est, *xc* partibus, *xxiv* abstraherant, quod est *ce*, et de ipso termino, id est, *e*, æquanimiter lineam ducebant usque *d*, quæ transiens truncat alcotum ex parte *c*, ubi est *i*. Quo facto, ponebant circulum in *hi*, et sic circumducentes, circulum inferiorem, id est, *iklm* exarabant. Deinde ex parte *cd*, similiter *xxiv* abstraherant, quod est *cf*, et de ipso termino *if* ducebant lineam æqualem usque *de*, extendentes alcotum de *c* usque *g*, et ibi alcotum et lineam conjungebant. Post circinum ponentes in *hg*, circinum *gnop* posteriorem construebant. Circulum casarum, id est, *odib* construebant, dividentes alcotum *lo* per medium, ubi est *k*, et ponentes circuitum medietatis puncto, et in *o* et in *l* circumducebant. His constructis, aggrediebantur primum construere almucantarum. Accipiebant circulum *abcd*, qui divisus est in *ccclx* gradus, et ex parte *ba* abstraherant latitudinem ipsius climatis cujus astrolabium quærebant construere, ut de clima 6, in qua est supina